

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Sok a tanuló.

Bevégződtek a beiratások a középiskolákban. Szokatlanul élénk forgalom volt mindenütt, hol középiskolák vannak s a legtöbb helyről azzal utasítottak el sok jelentkezőt, hogy „nincs hely.” A szülők gondteltlen, aggódva járnak-kelnek egyik városból a másikba s rendszerint azon rideg fogadtatásban részesülnek, hogy a törvényes létszámot már is felülmulja a beírt tanulók száma.

És hiába kopogtatnak ennek az iskolának aajtán, hiába fordítják lépteiket a másik iskola felé, mindenütt azt a rövid és mégis oly borzasztó választ kapják: nincs már hely.

Irtóztató szomorú jelenség, a melyen valami-kepp segíteni kell. Százával vannak fiú- és leány-gyermekek, a kik iskolába akarnak járni, a kik tanulni szeretnek és tudnak és a kiket legszebb reményükből, legrózsásabb álmaikból ráz fel ez a két szó: nincs hely.

Százával vannak a szülők, a kik aggódva tekintenek a jövő elé, gondteltlen töprengenek éjszakákon át azon a problémán, mit tegyenek most már gyermekükkel és nincs, a ki tanácsot adjon nekik!

Boldogok a gazdagok! Ők egyszerűen segíthetnek magukon, hisz módjukban van akár nevelőt fogadni gyermekük mellé és azt otthon fanit-tatni, akár pedig valamely magánintézetben el-

helyezni, a melynek drága tandíja nem nagy zavart okozhat költségvetésükben.

De mit tegyen a számtalan szegényebb sorsu szülő, a ki a rendes tandíjat is alig tudja lefizetni, vagy a ki gyermekét csak tandíjmentesség esetén tudja iskoláztatni?

Társadalmi életünk számtalan megoldatlan problémája között egy újabb kérdés merül fel és vár megoldásra. Az, hogy mi lesz azzal a sok gyermekkel, a ki nem juthat be az iskolába? Némelyiket ez a körülmény kiveti pályájából, némelyiket, a kire talán tehetségénél fogva nagy jövő vár, megakadályozza abban, hogy elérje azt a helyet, a melyre képességei, tehetsége kijelölik és így elvesz a társadalomnak. És ha csak ezt az egy évet veszti is el? Az a szegény szülő, a ki alig várja, hogy gyermeke végezzen tanulmányai-val és a család fentartásához hozzájáruljon, segítségre legyen keresetével az élet szükségleteinek megszerzésében, s az a szegény gyermek is, a ki önhibáján kívül kimaradt az iskolából, mit tegyen ez alatt az év alatt?

Mert tény az, hogy tulsok a tanköteles és kevés az iskola!

Újabb és újabb iskolákat állítanak fel ország-szerte, de ez nem áll arányban a folyton növekedő tanulók létszámával. De addig is, míg a tanintézetek megfelelőleg szaporíttatnának, az idén innen is — onnan is elutasított tanulók érdekében tenni kellene valamit.

Tudunk rá esetet, hogy egyik főgymnasium-ból elutasítottak olyan ifjut, a ki a mult évben is ott járt s bizonyítványa a felsőbb osztályba lépésre minősíti. Szerencsére egy másik főgymnasiumba nagy könyörgésre felvették még. És sem a mult tanév végén, se a szünidő alatt nem tudták a szülőkkel, hogy gyermekük előtt zárva lesz a tanintézet aajtaja s ezt az ifju csak akkor tudta meg, midőn ugyan azon intézetnél a beiratas első napján jelentkezett. A szülőket és gyermekeket ilyen kellemetlen helyzetbe sodorni még sem járja.

A felsőbb osztályokból eként önhibájukon kívül kiszorult ifjak már meghaladták azon kort, hogy iparos-, vagy kereskedői pályára lépjenek s nem bírván azon elméleti képzettséggel, hogy más — tudományos — pályára lépjenek; elzül lenek, elvesznek a társadalomra nézve, szintén önhibájukon kívül.

Ezen a bajon az államnak, a társadalomnak sürgősen segíteni kell.

De miként?!

Ki kell zárni az iskolákból a hanyag és rosz tanulókat. Így vélekednek igen sokan. Ámde ez is veszedelmes eljárás, mert számtalan eset bizonyítja, hogy olyan ifjak, kik az alsóbb osztályokban hanyagok, rosz tanulók voltak, a felsőbb osztályokat jó sikerrel végezték s kiváló embe-rekké lettek az életben. És ki hiteti el a szülővel,

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Az ideálista.

— (Folytatás.) —

III.

Két hét mult el s ez idő alatt Margit egészen megtörött. Gyakran sohajtott fel fájdalmasan. Belátta, hogy igaztalan volt Gábor iránt, kinek nemes büszkeségét indokolatlanul sértette meg a jegygyűrű elharmakodott visszaadásával.

— Csak most érzem, hogy mennyire szerettem!... Többször vett tollat kezébe, hogy írjon neki, de mindannyiszor letette. Nem engedte írni a nő hiuság. Oh, átkozott nő hiuság, de sok boldogságnak, — már csirájában — sirját ástad!....

Egészen összetörte a hír, midőn megtudta, hogy Sekély Gábor elhagyja a várost. Mennyi köny fakadt szép kék szemében s nem volt ki csókjaival felszárítsa azokat s mosolyt varázsoljon a márvány arcokra.

Nappal őt siratta s elröpiült, szétfoszlott boldogságát. Éjjel vele álmodott s tovább szötte az ábrándokat. Kinyitotta szemeit s a sötét szobában látni vélte az imádott férfit, álmai, ábrándjai legkedvesebb alakját. Mig így merengett ablaka alól szívhez szóló dal

panaszos hangjai hatottak fülébe. Olyan szépen huzták a zenészek:

„Isten veled, szavadra válnom kellett...”

Margit felkelt, meggyújtotta a gyertyát s az ablakba tette, jeléül, hogy megérté az éjjeli zenét. Hát hogyné fogadná el, hisz ő bucsuzik!

Az utolsó ütemek is elhangzottak régen s ő csak ült székében és sirt.

Reggel levelet kapott Margit és atyja. Mindkettő Sekély Gábor aláírásával volt ellátva. Bucuslevél volt, melyben kiment a magát, miért személyesen meg nem jelenhetett bucsuzni.

Margit utolsó reményét is eltüntette e levél.

Sekély Gábor fölszált a vonatra s gondolatokba merülve ült egy II od osztályu kupé sarkába meghuzodva.

— Nem, azt nem szabad tennem, hisz igazat adnék akkor barátainnak, hogy megszűnt a nő eszményképem lenni s „gyűlölöm a világot!” — suttogá magában Gábor — meg fogok nőszülni, nem maradok agglegény.

Gondolataiból egy sóhaj rázta föl. Főlnézett s egy szép barna leányt látott a kocsí másik sarkában ülni. Fekete ruha volt rajta s arezát sűrű fekete fátyol borította. Sietett üdvözölni a leányt. Bemutatta magát s aztán a vonaton utazók társalgást kezdő kérdéséhez folyamodott.

— Hová tetszik utazni nagysád.

— Sz. városba — volt a válasz.

— Én is oda utazom. Szüleim ott vannak s nekem is ott van kis vagyonom.

Finom modorával, megnyerő lágy hangjával elűzte a magánosan utazó hölgyeknél annyira sajátságos féltelmet s beszédbe ereszkedett vele.

Elmondta a nő, hogy honnan jön. Testvére temetésén volt. Szegény tanítónő, nincs senkije.

Aztán mindkettő elhallgatott; saját gondolataikkal foglalkoztak.

Fel-fel néztek s ilyenkor két ragyogó szempár találkozott.

Végre megérkeztek s kiszálltak.

Az utasok sokasága hemzseget a perronon s egymástól elmaradtak. Mindkettőnek oly rosszul esett, hogy kezét nem szoríthattak s egy barátságos szót bucsuképpen nem válthattak.

IV.

Egy év óta segít tudományával szülő városa betegien Sekély orvos s nevét, mint legelső s legkitünőbb orvosét említik mindenhol. Megválasztották az öreg városi főorvos helyébe, nem esekély bosszuságára öregebb kartársainak. A lányos mamák szívesen látták volna házuknál is, de ő csak nemes hívatásának élt. Nem ment betegien kívül sehová. Atyja többször tett említést a felől, hogy ideje volna megnőstülnie. Ő mindannyiszor vállalt vont s azt felelte:

— Bizd rám atyám. Majd eljőn mindennek a maga ideje. Ráérek még a nőszülésre.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN”

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, rugahyos telt-ségét. A testbőrt bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy téglyi ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz-t beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói ut 88. sz

hogy az ő hanyag fia nem fog ezen kivételek közé tartozni.

Az osztályok párhuzamosítása pedig igen sok pénzbe és időbe kerül. Ezzel sem lenne a bajon segítve, legalább oly sürgösen nem, a mint a komoly baj szükségessé teszi.

Tudvalevőleg a fővárosba s a vidéki városok régi, jönevű tanintézeteibe tódul az ifjúság s míg ezek tulzsufoltatván, a jelentkezők jó részét elutasítani kénytelenek, addig a vidék ujjabb közép-tanodái még kétszer annyit is befogadhatnak mint a mennyien jelentkeznek. Ez nem csak Petrozsényre vonatkozólag van így, mi azonban a mi gymnasiumunkról szólunk s rámutatunk ezen jelenség főokára.

A petrozsényi gymnasiumban szakképzett, jeles tanárok működnek, kik egész odaadással s buzgalommal munkálnak az ifjúság képzésén, oktatásán, sőt nemes ambícióval törekednek arra, hogy minél fényesebb eredményt mutassanak fel, hogy ezen zsenge intézmény iránt bizalmat keltsenek. Ennek dacára a helybeli s a közeli vidéki tehetősebb szülők is más gymnasiumba adják gyermekeiket. És nem ok nélkül.

Ha a petrozsényi gymnasium nyilvánossági joggal bírna, a növendékek száma kétségtelenül sokkal nagyobb volna s annyiaval kevesebb a más tanintézetekből kiszorult növendékeké, de így a szülők azért tartózkodók, mert félnek, hogy a más gymnasiumból delegált tanárok megbuktatják gyermekeiket.

Ennek az aggodalomnak is van indoka. A növendék zavarba jön a záróvizsgán már az idegen arcok láttára; szokatlanul intéznek hozzá kérdéseket a mi még inkább fokozza zavarát.

Az idegen tanárok csak a záróvizsgán érintkeznek a növendékekkel, kiknek akkori feleleteiből nem is bírálhatják meg azok szorgalmát tudását, készségét.

Ez az oka, hogy középiskolánktól idegenkednek.

Nagy, mondhatni anyagi képességét meghaladó áldozatot hoz Petrozsény a gymnasium érdekében, a bányatársulat a szomszéd községek s egyesek kitelhető támogatást nyújtanak, de a kívánt eredmény még sincsen biztosítva mindaddig, míg az iskola nyilvánossági jelleggel nem bír, melyet ha elhírne, ezzel is segítve lenne azon a

bajon, hogy más közép-tanintézetek nem fogadhatják be a jelentkező növendékeket.

Kíváncsok volna, hogy a nyilvánossági jog elnyeréséért sürgösen peticionáljon a gymnasiumi bizottság most, midőn az iskolából, azok túlműtsége miatt kizárt tanulók nagyszáma is indokolja a közép-tanodák szaporításának szükséges voltát s ezzel is több érv szól a nyilvánossági jog megadása mellett.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog emlékü Erzsébet királyné** halálának második évfordulója lesz f. hó 10.-én. Midőn az ember-alaku vad szörnyeteg gyáva orgyilkossága kioltá a legnemesebb életet, gyászba borult az egész ország, zokogott a nemzet s hálás kegyelettel áldozott védő-asszonyunk szent emlékének. Azóta két esztendő múlt el, de nagy vesztességünk érzetétől még sajnó szívünk s a kegyeletes megemlékezés az évforduló napján templomba gyűjti a nemes szíveket s gyász-ünneppé szenteli e napot.

— **Eljegyzés.** Scholtis Lujza kisasszonyt f. hó 8.-án eljegyezte Petrozsényben ifj. Wágner Ferencz. Gratulálunk.

— **A beiratásokra kitűzött határidő lejárt.** A népiskolákba sokkal kevesebb gyermek iratott be mint az előző évben, holott a tankötelesek száma kétségtelenül növekedett. Ennek oka mindenesetre a menthetlen közönyösség, mely csak a növendékek kárára van. A rendszeres előadások 10.-én megkezdődnek s eltekintve attól, hogy elmaradnak a később jelentkezők a többiekől, a gyermekek kimaradásaért a szülők büntetettnek. Érdekében áll tehát a szülőknek, hogy tanköteles gyermekeiket beírassák s iskolába rendszeresen járassák, mert az iskolabjárás kötelezettsége alól azok úgy sem vonhatók ki s a tankötelesek névjegyzéke alapján a mulasztás meg fog állapítani és megtoroltatni az ismétlők és iparostanoncékkal szemben is.

— **A Salgó-Tarjáni Köszönbánya Részvény-társulat bányazenekarának** a Prokopp féle vendéglőbe 1900. szeptember 8-ára kitűzött hangversenyének műsora: 1. Lortzing A.: Nyitány „Ész és ács” című operából. 2. Strauss J.: „Künstlerleben” keringő. 3. Donizetti: „Cavatina”. 4. Menzel: Süsies Sehnen, románca. 5. Hamm: „Dreigespräch”. 6. Komzak: Egyveleg. Kezdete esti 8 órakor.

— **Ujenczok tánczvigalma.** Az október hó 1-én tényleges szolgálatra bévönülő petrozsényi védkötelesek tánczvigalommal egybekötött bucsuestélyt rendeznek f. hó 22.-én a Wágner-szálloda nagytermében. A meghívókat a napokban küldik szét.

— **Brutális kocsis.** Vasárnap délután egy kis koporsót vittek ki a temetőbe. A szülők bánkodva haladtak a korán lehullott remény-bimbó után, kit koporsóba zárva, fehérbe öltözött négy kis leány vitt kézen. A megtisztelők részvétel s meghatottan kísérték a kis halottat és amint a Malea-hídon áthaladtak, gyors ügesséssel vágatott egy fogat a gyászmenet közé. Rémiútn ugráltak az emberek az ut szélére, hogy a lovak le ne tiporják őket. A halott-vívó négy kis lány szintén menekülni akart és pedig kettő jobbra, kettő balra. Már-már elgázolták őket a lovak, midőn menekülés közben s zavarukban a kis koporsót elejtették, mely felhílótt és a hideg gyermektetemet az utcáporába hullott. A brutális kocsis mulatott a rémületen s a lovak közé suhinta gyorsan tova hajtott s majdnem elgázoltatta a holt gyermeket. Az anya sirva kapta föl az utca piszkos porákól élettelen magzatát s behelyezte ismét a kis koporsóba, melyet újból lezártak s a mélyen megbotrározott gyászmenet azután haladt tovább, ki a temetőbe. Ez is Petrozsényben történhetik meg, a hol a kocsisok garázdálkodásának megfékezéséről ki sem gondoskodik. Hány elgázolásról, eszeszett sebeshajtásról szólunk már kárhóztatólag, de a kocsis urak garázdálnak tovább. Herman Adolf kocsisa is látta, hogy előtte halottat kísért a gyászmenet, egész szélességében ellepve az utat; látta hogy az ideiglenes Malea-hídon ott van a figyelmeztetés: „Tilos a sebes hajtás,” mégis gyors ügességre ostromozta a lovakat a hintóban ült urhölgyek parancsa s többszöri figyelmeztetése dacára. Szép volt a kocsistól, hogy nem ostromozta az embereket a miért előre ki nem tértek utjából, mert hát ő neki kedve volt sebesen hajtani. Bizon szomorú, hogy ilyesmi is megtörténhetik, de nem tüközhünk meg rajta, hiszen Petrozsényben vagyunk. Mint értesülünk a lelkes, ki a temetésnél fungált, feljelentette a derék kocsist s kérte szigorú megbüntetését. Reméljük, hogy ez uttal nem is fogja elkerülni az illető a megérdemelt büntetést.

— **Négy száz új iskola.** Wlassics miniszter egy tervet dolgozott ki, mely szerint az országban 400 új iskolát és tanítólakást fog építtetni. Wlassics, Lukács pénzügyminiszterrel úgy egyezett meg, hogy az ehhez szükséges 5 millió koronát a pénzügyminiszter 5 éven keresztül egy milliós részletekben a budgetbe veszi. A terv mindenesetre szép és üdvös és egy régi hiányon fog segíteni. Kérdés azonban, hogy Petrozsény illetve a Zsilvölgy veszi-e hasznát ennek az áldásos intézkedésnek. Kíváncsok volnánk, hogy az iskolák és tanítók száma itt is szaporíttassék, de mi majd csak akkor fogjuk elhatározni — de csak elhatározni — iskoláink szaporításának kérelmezését, midőn már ezzel is elkészünk.

— **Üzletáthelyezés.** Peck Mihály arany-, ezüst- és óráüzlete Petrozsény főutcájában a Weisz testvérek házába helyeztetett át.

— **Kit irigyelnek az uralkodók?** Argyl angol hercegnő nemrég Európa összes uralkodóhoz s az angol udvar hercegeihez és hercegnőihez ezt a kérdést in-

Egyszer fülebe jutott, hogy a lányok sajnálkoznak azon fogadása miatt, hogy ő agglegénynek marad.

Ez bosszantotta. Hisz ő azt soha sem mondta.

Egy napon, midőn olvasott, szeme a „Hymen hírek” rovatában egy kis közleményt futott át.

Margit házassága volt.

Felsohajtott. Most már szabad nőül. Én hi maradtam emlékéhez. Most a férfinak hivatását kell betölteni.

Atyjához ment s tudtára adta, hogy még akar nőülni.

— Kit kívánsz nőül venni? — kérde az atya.

Gábor zavarba jött. Most jutott eszébe, hogy még választottja sincs.

— Még nem választottam — felelé tompán.

Az atya kezdé felsorolni azon családokat, melyekkel rokoni viszonyba szeretne lépni s végül megjegyzi:

— Előkelő, művelt család valamennyi. Jó parthiek. Szép és gazdag leányok.

— Ugy?... — kérde gúnyosan Gábor. — Te is a gazdagságot és a parthiet nézed... No hát egyiket sem fogom elvenni azon családok gyermekének, melyeket felsoroltál. Nem akarom, hogy azt mondják barátaim, hogy parthie-vadász lettem.

Az atya vállat vont.

— Tégy belátásod szerint.

Gábor este a színházba ment s látesövét kíváncsian hordozá körül. — A sok ismerős azzal között feltűnt egy neki. Gondolkozott, hol látta azt a szép arcot. Lassan emlékezni kezdett s arra a meggyőződésre jutott, hogy az az ő eltűnt utitársnője, kivel együtt jött volt haza. Régen volt, már egy éve!

Nem ügyelt ő a színészek játéka. Fogva tartotta őt valami s gyakorlati emelte fel látesövét és körül hordozta a páholyokon s akarata ellenére tekintete mindig az ő páholyánál nyugodott meg.

Az a sötét szempár úgy vonzotta őt.

Hiába kutatott emlékeiben; a neve nem jutott eszébe. Egyik barátjától megkérdezte.

— Málvai Valéria, tanítónő, — volt a válasz.

Gábor pedig tompán mondotta utána: Málvai Valéria, tanítónő. Hogy pedig el ne feledje, felírta a nevet.

Nem volt neki tovább maradása, Haza ment és írni kezdett.

„Mélyen tisztelt Nagysád!

Ez előtt egy évvel volt szerencsém Nagysádat megismerni a vonaton, midőn kegyed egy szomorú kötelesség teljesítése után visszatért s midőn megérkeztünk, a pályaudvaron hemzsegtő utazók sokaságában elvegyülve nem bírtam kegyed felátalátni, hogy bucsut vegyek. Tudakozódtam kegyed után, de neve eszembe nem jutván, mindeztideig siker nélkül.

A véletlen végre segítségemre jött.

A színházban látesövem segítségével felfedeztem, s az elfeledett nevet egy barátom újból emlékezetembe idézte. — Ezen levél által kérem Nagysádot, engedje meg, hogy lakásán tiszteletemet tehessem.

Maradok Nagysádnak legőszintébb tisztelője:

Dr. Sekély Gábor,
okl. orvos és sebész-tudor.

Bevégezte a levelet, borítékba zárta s a város lakás címjegyzékéből a házszámot és utcát kikeresve a címet ráírta. Behívta az inást s még az éjjel a sarkon levő levélgyűjtő szekrénybe dobatta.

Másnap izgatottan várt a választ. Szíve hevesen dobogott s érezte ismét azt a titkos érzést, azt a jóleső fájdalmat keblében, melyről azt hitte, hogy többet soha elő nem jön.

A várt levél megérkezett.

Illatos kis rózsaszínű levélke volt. E pár sor volt bele írva:

„Tisztelt Uram!

Kívánságát készséggel teljesítem, szobám ajtaja minden lovagias és művelt férfi előtt nyitva áll. Szívesen látom, ha meglátogat.

Málvai Valéria.”

Sekély Gábor nem habozott, Kocsiba ült s a tanítónő lakására hajtatott.

Egy kis leánykával lakott az.

Üdvözlés után helyet foglaltak s beszéltek irodalomról, csillagászatról stb.

Beszélgetés közben az orvos arra a meggyőződésre jutott, hogy egy nagyon szellemes leánnyal áll szemben.

Egy óráig tartott látogatása, mi tekintve, hogy már ismerősekké voltak, fel sem tűnhetett. Midőn bucsúzott, gyöngéden megszorította a leány kezét, mit az alig észrevehetően viszonozott, semeit ráemelte a nőre s az a két szép fekete villogó szempár ismét találkozott és sugara lehatott a kebel mélyébe, átjárva az érző szíveket.

Elég volt e szempár találkozása, hogy szívük szerelemre gerjedjen.

Az orvos engedelmet nyert, hogy többször meglátogathassa a leányt.

Midőn távozott, a leány arcán boldogság sugárzott.

(Folyt. követ.)

tétte: Kit irigyl? Három uralkodó nyilatkozott: a királyunk, a német császár és az orosz czár, mi most nyilvánosságra került egy londoni lap révén. A mi királyunk nyilatkozata szerint „mindenkit irigyl a ki nem császár”. A német császár „csak azt az embert nem irigyl, aki nem szereti a hazáját.” Érdekes az orosz czár nyilatkozata is, amely így hangzik: „Öszinte irigységgel irigykedem mindazokra, a kiknek nem kell elviselniük egy nagy birodalom gondjainak terhét, a kiknek nem kell átérezniük egy szenvedő nép szomorúságát.” A walesi herceg is válaszolt a kérdésre. Ő azt az embert irigyl, a ki csak a magáé és a családjáé lehet, és a kinek nem ellenőriz és részben nem ferdíti el az egész világ minden eselekedetét. Három asszony nyilatkozatát is közlik. A walesi hercegné „azt az asszonyt irigyl, a ki csak a saját dolgaival foglalkozhatik.” A yorki hercegné „csak egy embert irigyl és ez a férje.” Károly dán herceg felesége „mindenkit irigyl ezen a világon, ha királyi fenségnek kell lennie.”

— **Jó cselédek jutalmazása.** A néhai Rökk Szilárd részéről cselédek nevelésére, oktatására és jó erkölcsű cselédek jutalmazására tett alapítványnak az idén esedékes kamatait nyilvános pályázat útján fogják kiosztani. A kamatok felét azon intézetek és testületek fogják kapni, melyek a fennebb jelölt nehéz követelményeket megkivánták közelíteni. A másik felét, vagyis tízenkilenc 100—100 koronás jutalomdíjat azon férfi és nőcselédek között osztják ki, akik folytonosan jó magaviseletet tanusítottak. Pályázat határideje szeptember hó 15. Mit szólunk az utóbbi kívánsághoz? Boldogult alapítványtevő nem gondolt arra, hogy a cselédség potom 100 korona jutalomért nem hagyja magát kommandiroztatni. Kivánsiák vagyunk ennek a felhívásnak dacára, hány gazda meri drága cselédjét a vizs szafogadás kötelezettsége mellett jutalmazásra ajánlani. Petrosényből aligha kerül jutalmazásra ajánlható cseléd.

— **Az uralkodók halálának napja.** A párisi nemzeti könyvtárban most ráakadtak egy 1885-ben megjelent füzetre, a melyben a szerző megjósolja huszonegy uralkodó halála napját. Umberto királyról a következőket jósolja: „Ötvenhatéves korára van életének vége meghatározva, 1900 május 29. és július 29. között végetes nap. A jóslás beteljesedett; Umberto 1900. július 29-én gyilkolták meg. A mi királyunk halálának napját 1911. február 24-re teszi. A belga király pedig szerinte 1907. március 5-én fog meghalni.

— **Törvényjavaslat a biztosítási magánvállalatokról** Sokszor hangzott fel panasz a biztosító társulatok, különösen azok utazó-ügynökeinek visszaélése ellen. Különösen a külföldi bizt. társulatok tulkapása indította a kereskedelemügyi minisztert arra, hogy törvényjavaslatot dolgozott ki melyet szakértekezekleten behatóan megvitattatott. A biztosítás reformja ügyében tartott ankétek eredménye egy törvényjavaslat, a melyet a kereskedelemügyi miniszter véleményadás végett az összes kereskedelmi szaktestületeknek megküldött. Kiemeljük belőle azt a rendelkezést, a melynek értelmében a biztosítási magánvállalatoknak ki kell mutatniuk hogy a folytatni kívánt biztosítási üzlet minden főágára nézve legalább 600.000 koronára rugó tényleg befizetett és belföldön elhelyezett biztosítási tőkéje van s hogy az életbiztosítási díjtartalékok csak magyar állam papirokba és a magyar állam által kamataikra nézve biztosított értékpapirokba lehet fektetni. Csak a kereskedelmi szaktestületek ne késsenek most már véleményezésükkel, hogy végre valahára ezen üdvös törvényhez jusson az ország. A törvényjavaslatban arról is van gondoskodás, hogy a biztosító felek jóhiszeműsége ki ne aknáztassék s hogy a biztosítási összeg az annak kifizetésére kötelezett társulat által esedékesség esetén gyorsan kiegyenlítettessék, külömböző ezimeken levonásokkal meg ne csoróttassék.

— **Köszénkivételi tilalom.** A német kormány a köszöntültségos áremelését köszénkivételi tilalom elrendelésével szándékozik megakadályozni ellenben, hogy a köszén bevitelt megkönnyítse, előmozdítsa a köszén szállítás díj tételeit leszállítsák.

CSARNOK.

Donna Paula.

Donna Paula büszke nagyon,
Harminczhárom őse nagyon.
Nem gazdag, de szép Szennyőra,
A kosarat csak úgy szorja.

Donna Paula, van szerencsém!
Váram van a Tájó mentén.
S ha szívéhez hajlik szíved,
Váram, kezem, szívem tied!

Don Battista, jó Battista,
Szíved jó, a kezéd tiszta,
De dédapád nem ismerem,
A váradat tiszteltetem.

Donna Paula, Isten hozzád!
Hátha később meggondolnád?
Küldj egy fűrtöt akkor abból
A fekete szép hajadból.

Évek mulnak. Már tizedik?
Hús lesz, mikor esteledik.
Dér terül az őszi tájra,
Donna Paula szép hajára,

Dérben is holló a holló...
Mit kísértesz, fényes olló?
Megvan... Sőhaj kél ajkáról,
Egy fűrtöt hűl ki szép hajából.

Menj apródod, hű apródod,
S téj meg hamár, mert aggódod.
Ezt a fűrtöt Tájó mentén
Várva várja hű leventém.

Egy hét oda — három vissza.
Szőlj, mit üzen Don Battista?
Azt üzeni hű szívéből:
Küldj fűrtöt — a feketéből.

Donna Paula egy kődarab,
Foga szép ajkába harap.
Egyet sem szől. Büszke nagyon.
Harminczhárom őse nagyon.

D. L.

Novellette.

Szindarab ezimekből összeollózta:

„Falu rossza” „A miniszter előszobájában”

A „Katonák” a „Hópehely”-kés „Telen” egy „Pén-tek este” „Cziterás” „Czigány” mellett kirándultak a „Gyimesi vedvirág”-hoz. Köztük volt „John Gabriel” „Borkman” „Dreyfus kapitány” „Jó Fülöp” „Két Durand” „Goldstein Sámí” a „Zsidó honvéd” „Pry Pál” „Lumpáczius vagabundus” és még „Három jómadár”. Éjjel az erdőn bolyongva a „Gabi villá”-tól balra a „Tamás bátya kunyhójába” léptek, hol egy „Bányamester” azt ajánlotta nekik, hogy tekintsek meg a „Honti háza” mellett a „Kolostor”-t, „A hol unatkoznak” szép „Deák kisasszonyok”, a kiket egy „Bibliás asszony” tanít, ki most „Vizkereszt” ünnepe lévén, úgy sem lesz „Ott-lon.”

Oda érvén, visszontlátták:

„Elekrát” „Rikát” a „Michi lányok”-at „Gyurkovits lányok”-at „Dolovay nábob leányát” „Norát” „Dórá” és a „Magdolnát” a ki régente a „Gésák”-nál volt „Egy japáni tea-házban” és ott töltött „Tíz év után” került a „Felsőbb leányok” közé.

„Lumpácziusban” azonnal megérlelődött a „Huszárszerlem” a mint meglátta „Szöke Katát” a kedves „Babát” elragadó „Frou Frou”-jával. Szegény „Diurnista” családból származott és a „Létért való küzdelem” folytán akarták „Diplomás kisasszony”-nak nevelni.

Lumpáczius „Pezsgőt” és „Egy csésze teát” hozott „Náni”-val, kinek ugyan nem tetszettek a „Tiszt urak a zárdában.” Ne légy „Balekte” „Bolond”, kérte a „Tékozló fiú”-t „Goldstein Számí”, hiszen illet még „Blitzweis Kóbi” sem látott, nem vagy te „Államtitkár”, még „Czigánybáró” sem, hanem csak „Végrehajtó” fia.

Majd így szólt a „Századvégi leány” az „Ingyen-élők”-höz: „Szent (vagyok) e vagy örült”, mert sejtem, hogy ez nem olyan „Folt a mely tisztít” azért, kinozzon bár a „Lemondás” keserősége, mint „Perózes” — „Váljunk el”, „Édes.” Eközben egy „Tekenősbéká”-val disztett „Piros bugyellárist” adott neki emlékül.

De ez felkiáltott: Lássuk, milyen az „Egy nap a paradicsomban”. „Pezsgő után” következett a „Csók”, azután a „Ballépés”, a mint az a „Tévedt nők”-nél szokás.

„Válás után” „John Gabriel” és „Borkman” kérdezte: „Mi történt az éjjel”? Mire „Lumpáczius” így válaszolt: „Próbaházasság”, de maradjon ez „Sötét titok” és ne legyen köztünk senki „Áruló”.

Am de mire eljött a „Virágfakadás” évadja, be-köszöntött az, a mit „Családi örömlők”-nek szoktak nevezni a „Nagy mamák”. És úgy kívánta a „Becsület”, hogy „Lumpáczius”-ból „Csókon szerzett vőlegény” legyen és létre jött a „Kénytelen házasság”, a melyből azután „Czifra nyomorúság” keletkezett, mint a „Szegény emberek”-nél szokás, a kik nem csináltak „Jó parthiet”.

Hja, ilyen „Az ember tragédiája”.

Szerkesztői üzenet.

R. A. urnak Sz. Szt. György. Beesés küldeményeit köszönettel vettük, felhasználjuk s jövőre is kérjük. A tiszteletpéldányt mindenkor rendesen küldtük. Sziveskedjék ott utána nézni, mert innen a többi postaküldeményekkel együtt megy.

HIRDETÉSEK:

Nyomdásztanonczul

azonnal felvétetik egy megfelelő iskolai képzettséggel bíró, 14—15 éves, jól nevelt, legalább hat elemi osztályt, — vagy a középiskola két osztályát végzett ifjú

FIGULI ANTAL
könyvnyomdájában.

Legelősebb beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrád János
óragyár és aranyárak szállításiháza
BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb kezességű 15 év óta legjobb hiroben álló gyártmányait.

Órák, arany- és ezüstárakban

A czég a cs. (s kir. birodalmi sással van kitüntetve. Birtokosa arany és ezüst kiállításai érmeknek, valamint ezekre menő írásbeli elismerő leveleknek. Az összes áruk a cs. kir. fémjelző hivataltól vannak felülvizsgálva és fémjelezve. Megnemfelelő becsérélve vagy kívánatra a pénz visszaszolgáltatta lesz; ennélfogva minden kockázatot ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, jó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panczél-láncok cs. és kir. fémjelzéssel 30 cm, hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levéltelvények is elfogadtnak.

A szállítás utánvét vagy az összeg előleges be-köldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Felelet: a hegedű hangu harmonika, melyen bár mely cigány primás, vagy hegedűművész játékát is lehet utánozni és pedig 2 soros félhangokkal, továbbá:

Orgona és fuvola hangu harmónikák 6, 8, 10, 12, 16 és 20 koronától feljebb **csepengettyűvel** és **tremoloval**.

Színharmónikák minden fajta csepengettyűvel;

Fuvolák 4, 6, 8 és 10 koronától feljebb;

Hegedűk 6 koronától feljebb;

Cziterák 4, 6, 10 és 16 kor. és feljebb (tollal verő vagy más fajta cziterák.)

Nemkülömben **mindenféle hangszerek** jutányos áron kaphatók;

Ocska, használt harmónikák ki javíthatnak, vagy becsesíthetnek.

Szilágyi Albert

vezetése alatt levő hangszer üzletben.
ARADON. fő-ut 21 szám alatt.

2-10

Fogorvos

PERL JÓZSEF

Amerikan-Dentist Dr. of. Dental Surgei

Amerikában kiképzett plombeur e
hó 12 vagy 13-án Petrozsénybe érkezik.

Készít műfogakat és légnymatu
fog sorokat vulcanit és aranyban.

Korona és hidmunka.

Végez mindennemű fogorvosi mű-
téseket, u. m.: fogaknak teljesen fájda-
lom nélkül való kihuzását; fogak tömését
arannyal és más jónak bizonyult tömő-
anyaggal.

Tartózkodási idő 8-10 nap a
Wagner szállodában.

Ház eladás.

Petrozsény központján a Mátyás utcában 245
szám alatt lévő **2 szobából 1 konyhából álló ház**
udvarral és kerttel együtt szabadkézből eladó.
Értekezhetni ugyanott a tulajdonosokkal.

Bacher József és nővére.

Kereskedőtanonczul

egy jó házból való tisztesé-
séges fiu azonnal felvétetik

Gross Hermann
üzletében.

3-3

Temetkezési vállalat.

Tisztelettel tudatom Petrozsény és vidéke n. é. közönségével, hogy
a „Bukarest“ szálloda mellett
temetkezési vállalatot
létesítettem, melyet folyó évi június hó 1-én megnyitottam

Elvállalom a legegyszerűbb s legdiszesebb temetések rendezését a le-
hető legelőnyösebb feltételek mellett. Raktáramon mindig kész **fa** és **ércz**
koporsókat, koszurokat, szemfedőket a legnagyobb választékban tartom; továbbá
fa-, kö- és vas-sirjeleket állítatok fel nagyon jutányos árak mellett.

Egy szép koporsó keresztel, szemfedél, alsó lepedő, fej párna és
minden többi kelengyékkel együtt csak 24 korona.

A temetések alkalmával szükséges fáklyákkal
is rendelkezem.

Petrozsény, 1900. július hó.

Tisztelettel:

SÁROSSY JÓZSEF.

Stearoptinum

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a
női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt: 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, -- a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével, vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában,

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.

9-20

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.